

طبع و محل اداره :

جفال او غلنده امنیت
صدوقی جوارنه
شکول یقوشند
۲۰ نو جماو

مکتبه الفتن

دریج

۱۳۲۶

سلیمانی موافق آثار
جذبه مع المعنونه
قبول اولنور
.....
درج ایدلهین آثار اعاده او لغایز

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات تاریخ، و سیاست امروال و متوجه اسلامیه دینه بیت ایدر و هفته ده بر نشر اولنور.

صاحب و مؤسسی:

ابوالعلا ذین العابدین - ح. اشرف ادیب
تاریخ تأسیس
—
۱۰ تموز ۱۳۲۴

آلتبیجی جلد

۲۱ شعبان المظالم ۱۳۲۹ بچشمبه ۴ اگستوس ۱۳۲۷

عدد: ۱۵۸

آبونه بدلى	سنده لکی	الق آیافی	۶۵
مالك عثمانیه ایچون	۳۵	غروش	۶۵
روسیه	۳۰۵	روبله	۱۰۵
سادر مالک اجنیمه	۹	فرانق	۱۷

کو زم جیستیق ، باشم پاریق ؛ فقط یوز آفغیله بایرام ایتمش ، مهم کونلر کورمش بر بختیارم ، سز ، اعضا سی تام ، فقط وطنکزه بور جلریکنری نصل ایها ایده جکنردن اندیشنک ، لرزه ناک و معنده سکن . سز بو امتحان یری دنیانک صنفلرینه بوسکلمک ایچون یوره کنر چارپیور ؛ فقط بونک بن صوک صنفی کچمک ، اصول مرتبه سنه چیقمش . سز دنیانک یالانجی ، محدود ، عاقبتی مشکوک مناظرینی کوریسیور سکن ، بن حقیقتک واسع ، واضح ، عاقبتی حقیقت رؤیالری کوریسیور .

السان نقدر یاشایه جنی و یاشارکن نله او غرایه جنی بیلمز ، بک کبار بر جو جق قوش تویی شیلتله لرد کنجع یاشنده اجلرله جان ویرر . او تهیانده نیجه یارلردن یووارلخش . نیجه تهله کلر آقلاتمش . فلاکتنه کوکس اچمن انسانلر عاقبت مسعود قالیر . بناء عليه آفرین او انسانه که ایلکه چالشیر ، همجنسته فدار کاراغه چالشیر ، همجنستی یاشامق ایچون اولمکه چالشیر . ایشته بو کیلدرکه الی البد یاشارلر ، دنیای شرفارله کچرلر . سقط ، معلول ، اعمی ، فقط سوئالسز ، جواب سز صراطی کچرلر . کوزلری صاغلام ، اعضا سی تام اولنلرک سندله دیکی ، یورویه مدیکی ، امکله دیکی ، سوروندیکی ، ایلکله دیکی ، آشله دوشدیکی یرلرده انلر ؛ کوزسز ، دکنکسز ، قلاگوزسز ، عذابسز او جارق کچرلر ؛ جنته اولیه کیرلر » دیمه جکسک . دیدم .

عمر فوزی

بہول ساہر بکه هم سوال هم هواب

« صفحات » منقدلک ایده جکنری ایکی هفته اول بکا شفاها خبر ویردیکنر ، بنده ظن ایتمکه امضا کنر اوستنده جدیتله آز چوق علاقه سی اولان بر محکم که نامه ادبی او قویه جنم ، ایشته تنقید والاکنر ثروت فنون صحیفه لرنده چیقدی حقنرده حاصل ایتدیکم بر فکر وار ، فقط - نہزوی وار - سویله میه جکم . بو آجی جنیقی سویلر سهم نزا کتسنر لکله مترافق نزا هنترنر لکمی ینه برمتعاد ، ینه ظرافت فروش ، ینه قهقهه آلد فقط ینه اوستی اور تولو بر لسانله با غیری رسکن . تعرضات قلمیه نک تستره رعایت ایدنلری ایسه آجیق صاحیق صورتده ایقاع ایدیلرندن زیاده تخریب حیثیت اقداری کوستریور . حیثیتی بومخار به ادبیه نک شهدای غفرنشدار کورمکه تحمل ایده هم .

تنقیدکنر حیران خوارق اولدیغم جهتی ده وارکه اونی ده سزه خبر ویرمکی بیطرفلغمی انبات ایتمک معرضنده لوازمدن بیلیرم : اوج کله ایله تلخیص ایدیلله بیله جک مضاد منطق بر قاج ضعیف و نحیف جمله دموی و لوند بر مقاله شکله صوقده ابراز ایتدیک کنر قابله « الفاظ طلاق ملکه سیدرکه حبه منای طاغلر قدر بیوک کوسترن بوقبه کلات قارشیستنده ال چابو قلغنکرک مهارت موسی پسندانه سنه آفریخوار اولدم . ذات عالیکنردن بودر بحث ایتمک کافی و وافی در . ذات مسئله به نقل کلام ایده هم : خاطر لامه بک آزو ایدرمیسکن بیلمم ، بو

آفاده نک مفهومی داخله بیان حسیات ایدنیور دی . بودرت قسمدن ماعدا بواوغورده ایکی کوزنی غائب ایتمش ایکی و بر کوزنی غائب ایتمش دیگر ایکی نفر قارشو سنده بو انبوردم . بونلردن بر کوزنی غائب ایدنلردن بربنده صوردم : بالکن بر کوزنی کوریسیور . دیدم . جواب ویردی : « طوغری کورمک ، طوغری کیتمک ایسته بکه بر کوزدہ کافیدر افندم . » دیدی . ایکی کوزنی غائب ایدن و طرزه نی اولدیغی سویلهین بر اسلامله اره منده کچن محاوره نک ملا « نتیجه سی شواولدی : بوارسلان حر بده پاطلیان بر لغم بار و تندن ایکی کوزنی غائب ایتمش ، بو حالله دشمنله بو غازلش مش ، هر طرفه فنچلر اورولمش . بر الک یاریسی ، بریناغنک یاریسی قو پارلیش . باشی یارلش ، فقط احی کاماش اولمه مش ، هر طرفی یاره لی . بواساز نهایت استانبوله کلش . خسته خانه ده ایدی . کندیسنه اضطرابی اولوب اولمه یعنی صور دیغ زمان : « حمد او لیسون ، یارالرم ای ، هیچ اضطرابم یوق . ذاتا بکا بوجار بادهوا قالدی . چونکه بن فی سبل الله خدمت ایچون کیتم ، شهید اولمه جا شدم . نصیب دکلش ، کوزلر کیتمی و وجودم پارچه پار چه او لدی ، ینه اولدم ، دیگر که یاشامق مقدر ایتمش . » دیبوردی . بومخترم غازی یه سویلدم . صاقین مایوس ، اجیقی بولنیه سک . کویکده ، قصبه کده استقبال عسکر لرینک نشاستی قیرمیه سک ، صاقین زمان بو خوش ، طوغری سوزلری دیکشیدر مسون . اجیقی سوزلرله و طلب کنجع او لادر لرینک شوف معنویسی قیرمیه سک ! دیدیکم زمان « دیدیکه : « نصل او لورده کفران نعمت ایدرم ، نصل او لورده بخی بويارالری المغه قوش دیران مقدس قوتک اصلی انکار ، وجودی ایکر ، ذوقی انکار ، لزومی انکار ایدرم . شمدي به قدر کور دکلری کوریسیور دم ، بو ند نصرکه کور مددکاری کوریسیور . اسکیدن اشیا کوریسیور دم ، شمدي نورلر کوریسیور . شمدي رو سخک قلیمه دیکی اجدینی کوزدن اوریسیور ، شمدي بن بو کوزلرله علوی ، معنوی جهانلر کوریسیور ، کور مکن نتیجه ؟ یاسرو ر، یا کدر ، شمدي بویکی کوزلرله هر زمان خوش کوریسیور . بن بو خسته خانه دن گلکتنه کیده جکم ، کوزم یوق دیده دوشنبه جکم . چونکه کوزمی ، المی وطنداشلم ایچون فدا ایتمد ، انلریک بتون کوزی بتون الی بخدر ، بنم معینم در ، بخی طسو تاجقلر ، واپوره بیندیره جکلر ، اویه کوتوره جکلر اندن صکرده هر وقت الم کوزه م او له جقلر الله بادشاه بابامزه عمر لر ویرسون ، بخی ارتق خدمت دن عفو ایتمش ، تقاعد معاشی باغلامش ، هر کس آلنک تریله کچنر کن بن یاره مک چوق دن قورویان قانیله دولت ملت سایه سنده کچنی جکم . بو ند نصرکه المله کوز و مله دکل ، دیلله خدمت ایده جکم دیبوردی . دیدم کندیسنه : اوت قیمتی ارقداش . سن دیلکله خدمت ایده جکسک . بونقصان عضو کله ، اعضا سی تام انسانلر دن دها چوق عیکرلر خدمت ایده جکسک . کویکات ذی روح ر آبدہ غزاسی او له جقسک . شکل خار جک کنجلری اور کو - ته جک دکل ، انلره غیر تده ، فدا کار لقدمه بر نونه عبرت او له جق ، بالعکس اهربی تشجیع ایده حک . چونکه سن ، انلره دیمه جکسک که : چو جقلرا اللہ اولدیر مدیکنی قول اولدیر همیور ، ایشته بن شاهدم ، المکسیک .

بر دفعه‌دن زیاده مشرکن اولدم . هیچ بر دفعه‌سنده - غباوتمک نه سافل بر جزا سیدرکه - بر ادبیات ملل علامه‌سنک حضور اجلالله بولنده‌یعنی آکلاهه‌مادم . سوزلر کزک سادکه^{*} علامه‌سندن اولسون بوشامل و چهاندیده احاطه‌کزی آکلاهه‌حق قدر بروطانت جزیه‌نک مباهی^{*} مظہریتی اولسیه‌یدم بوکون سزکله بویله افکار عمومیه محکمه‌لرینک پولرنده طولاشمق کبی ، مواجهه‌کزده بر مدعا علیه ادبی اولمک کی خسرانی زمینله خطوه خطر آتش بولمازدم . بوینده‌لری ، بر مقتضای جول بتوں غرب ادبیاتی بیلم ساهربك . انجق فرانسه‌نک معهود محیط ادبیک بر آز شوونشناسی یم . بناء علیه ارزو ایتدیکلکنکز بیس کله‌لری مشام معرفتکنکه تقدیم واعلا ایتمک اوزره از هار منطقیه شکلنه‌نده انجق او بحیطک حدائق نفاستدن طوبلامغه محبورم . اوت ، غرب ادبیات‌سنده بیس کلات یوقدر دیبوردیکنکز ، غربی بیلم بک اندمن ، فقط فرانسه ادبیات منظومه‌سندن یالکز بوقولکز و اقف اولا بیلدیک قسمنده مستحبات اوقدر بک چوک که ساده‌جه بومتعفن کله‌لری بر آرهه طوبلاشم بیاض کولکه^{*} لر اسمنه‌کی دفتر نظم منصابکز و معاذل بر کتاب جسم وجوده کلیر . بو شاعر لرک اسلمری و ائلری و صراط^{*} رساله‌سنک سعه صحابی نسبتنده — مساعده احسان ایکده — سزه صایم :

ایشته برو و آن . Bruant.

بلکه ایشدیکنکز ، کیم بیلیر بلکده اوقدیگنکز و عوامپور فرانسالی شاعر بتوں شعر لری آرغوتیک کله‌لر له طولبردی . بحالی ایسه او شاعر ایچون عیب عظیم اویلو ب متوجه صفت کاشهه بیاندی . قدومکزدن متولد رعشة تحسس و تکریه‌ی حلا سنه خشی‌سنده و فای معنده طاشیان حجره مساعیمه بر کون تشریف بیورمشدیکنکز ، اوکون محمد عاکف ایچون یازدیگنکز مقاهمکه قبل الطبع مآل و کلاتی نروت فنوک صحابه خاص بر صداقت فرطاسیه ایله تکلم و قرائت ایشیدیکنکز ، بنده کزده طوغری سویله‌ین احبابله مخصوص سویمسز ر بقاشه او مقاله‌ده بولنوبده اولا اوکون سزک اغن کزدن ایشیدیکم ادعالر کزک بحث خسرانی اولمک اوزره سزی زان ریشیز^{*} اسمنه‌کی شاعرک موجودیت‌دن خبردار و شانسون دوکو ، اسمنه‌کی مجموعه نفیسه اشعارینک شو بیتلیه نهایتیاب اولدیغی قریق بر معنا ویره‌رک بر قاج دفعه سویلی چهره کزه تصريح و تکرار ایتشدم :

Las d' avoir tant marché triste d'avoir vecu,
De mes espoirs défunts je chauffrai mon cul ,

لاشانسون دوکو ، صحیفه ۲۹۵

جو بیتلیه کو^{*} کله‌سنک هم معنای هم مستحبنکنی اوکون سزه کرارآ تفهم ایشیکم زمان بر مراقبه علامه و قهقهی کیردیکنکز ، بعده وحال صحبو رجوع ایله « مادمکه اویله در عنزیزم ، بو زمینده بر مباحه یازارسکنکز ، بنده جوانی اویمان ویرم » دیبه‌رک ، حکمی مابهداحاله مضاف اولقده و صیده بکزهین ، اولدیجه لطفتی بر جواهه مقابلاه بولنده‌یکنکز . معارض الزامی ایچون زمان ا کتسابی

کونزده علیه‌دار عرفانی اولدیغیگنکز صفحات صاحبی نک مبداء مشر و طیته مداح مباھیسی ایدیکنکز . اکر دماغم و ظائف فیزیولوژیه سی ایفادن هنوز معطل قالمامشیه اویله حافظه کذارم درکه بوندن اوج سنه اولنه عائد و آرزو ایتدیکنکز حالده سزجه‌ده تحضری قابل یقین بر ماضیده بر کیجه ایدی ، مصادفکنکز اولدم . بکا او کیجه محمد عاکفک « کوفه » اسمنه‌کی منظومه سی حریر و حرمتله اوقدیگنکز-ذرات ازیه‌سنده ضیای مقصومیتله تترین - بر صدای صاف ایله اعتراض ایتدیکنکز . ناموس ادیکنکزه مترب بر مدادقت صریحه ایله سزدن جواب ایستیورم ساهر بک ، بواعتراff واقعدر دکلی ؟

ینه او کیجه محمد عاکفک « دمت » ه شعر یازمی حقنده بر دفعه‌دن زیاده بر آرزوی مفرط اظهار ایتدیکنکز ، ایکی هفت‌صوکره مديیر منفرد ادبیسی اولدیغیکنکز « دمت » رساله‌سی عاکفک « بیک » منظومه سنه برستون تکریم تقدیم ایتدی . محمد عاکف‌حقدنه کی بو توجهاتکزک اوج سنه صکره نفرت ادبیه شکانی اکتساب ایده‌جگنی او کیجه یا کیلوب ده بکا سویله‌یدیکنکز بونی لطیفه تلق ایده‌جک و شو صورتله نه قدر صاف اولدیغی نظر کزده اثبات ایلمش او لا جقدم . بوکون ، ساهربك ، ارتق ثبوت بولدی که اوج سنه ظرفده مسلک و مشوار ادیکنکزی عادتا بر « زیلا فانتازی » کبی « ۳۰۰ » دفعه دیکشیدر مک خصوصیه « ۳۰۰ » رقیک بیله حوصله و سعی طار و مقسی بولمک سزک ایچون ممکنندن .

بوقدر سرعتی و سهو لتنی تحولات سزک کبی خسته حساسیت اولان ذوات عالیه نک او صاف‌دندرکه بوندن دولایی سزه دکل فطر تکزه خطاب و عتاب ایتمک لازم کلیر . بوایسه محیط ، تحصیل ، تربیه ، توارث ، تشکلات فیزیولوژیه و پسیقولوژیه نقطه‌لریه علاقه‌دار بر اخلاق بخنی در . بناء علیه صدد ادبیین خارجدر .

مقاله مسهزیانه کزده کی عاکفه عائد دعوا راه‌کانجه — مرور زمانه چوقدن دوچار اولان بودعاوی عالیه کزی ۳ جمله ایله تاخیض ایتمک بک چوک ممکن . یعنی او جسم الجنه و یاقیش-قلی مقاله ایله شو مرا پیش و علیل بر قاج جمله‌ی سویامش اویورسکنکز :

۱ — محمد عاکف و قایع عادیه ناظمی ! ..

۲ — محمد عاکف-کیلوب نده مستحبات وار ! شرق و غرب ادب‌سندن هیچ بولنک مستحسن بر منظومه سی یوقش که اونده مستحبن بر کله بولنسون ! ... [*

۳ — محمد عاکف شاعر دکل !

مقاله کزک جمله عصیه متفکره و متحسسه می شولا فاردن متشکل اولوب دیکر طرفلری لحم و شهدن عبارت شیلد ر .

« غرب ادبیسی » بختی سیکر لرمه بر آز فضلله تأثیر و تضییق یابدی . اونک ایچون اولا اونک حقنده ذات عالیکنکله قو نوشـمـق ایسترم .

[*] بتوون ادبیات شرق و غرب میدانده . شایان تقدیر اولیش بویله بر تک مسنجن شعر کوسترمکه موقع اولان وارسه هان آدینی سوبلسین . ثروت فنوک — جلال ساهر

متشكل جمعیتده تفوهاندن بیلنیر . حتی حاضر و فی قاعده تکلفه رعایت ایدن ارککلار محفل القتیده بیله استعمال ایدلسی جنایت جمعیت شکنانه تاقی بالقبو لی کورر . حالبوکه ، عنزیزم ساهر بک ، « لهغلون » قدر خنی « ندمون روستان » قدر ، زومان فیش « کلهسی شهرت حسنے قازاندی ! بونه دن ؟ محل موجبنده استعمال ایدلدی ده اوندن . « روستان » ی ده « ریم ریش » صاحبی و نظمی لفظی بر ورسفیقاتور عدایدوب شاعر عنوانی کندیسته احسان ایدمه جککزی عرفان عالیکرزدن پاک او مدینم ایچون ینه بر باشه سیهای ادبی به نظر تزلکرزدن اماره انعطاف نیاز ایده جکم :

« ویقتور هوغو !

پلاهتندیمیر ندر ، ملتنه « فراش فیحش معانقات و سرائری شوخ و ذیروح بر لسان نسوافریب » ایله یازمق وارکن مع التأسف وطنبرولک ، مع التأسف حینتویسلک ، مع التأسف بشریت پرسبلک يولنده قابا قابانظملر وجوده کتیرن موسیو ویقتور هوغو « شاتیمان » عنوانی کتابنک آپلودیسمان « نامنده منظومه مندہ ایپراطور لقدن شو کله لره بحث ایدی .

De cet empire abject,bourbier,cloaque,égout .

Tu sortiras splandide et ton aile profonde
en secouent la fange éblouir le monde .

علوم احسانکرزدرکه بمنظومه ده ایپراطور لی « کرداب » ه ، بولاشیق لاغنه ، کاریزه هوغو بکرته تدی . محمد عاکف ایسه بوقیل ملوثانی میزاب معالی اولان تمنک ثقبه سانحاتندن دکل سویه لری مع التأسف یره یک وجود اولان عوامک آغزندن اصدار ایدی . هوغو کلکات ملوثی منظومه مندہ کندیسی سویامکله برابر بو « هوغو » « بوربیه » « قلو آک » کله لری محل موجبنده یازلدنی ایچون شعرینک ذرات حستندندن اولدی . هوغونک « آپلودیسمان » نی « عیلیق کله لر وار » دیه رک و دوداغکرزه بر التواب منفعل اظهار ایده رک بنان نزا هتکرک تماس بجه بیله فرانسز قومنک شاهقه افکارندن استقبال فرا کلقلربنک حفره نسیانه ده ویرمه مکری عنایت کس تزلکرزدن اس تراحم ایدرم . چونکه بنده کر هوغونک شاعر اولدینه قائل او لا جق در جده - سزه سویلیورم کیمسه ایشیتمسون - ساده دلم ساهر بک .. رجا ایدرم ایتمه بیک ، هوغوبی بنان تقدیم کرک اوفق بر حرکتیله منسیت و محبویت او چورو ملیته آتدیگنر کون بسته کار رقارنی او لدینم ایچون کدر مدن قهر او لورم .

ینه « هوغو » ینه شاتیماننده (۲۵۳) نجی صحیفه ده « لو تا » اسمند که منظومه مندہ « کین » ی « تعصیب » ی « کوبک » ه بکرته تدی . ینه او کتابده ۲۵۴ نجی صحیفه ده « او و قم - قادینله » عنوانی منظومه مندہ ینه هوغو « ادبیز » کله سفی قوللاندی . ینه « هوغو » شانده قره پوسکول اسمند که مجموعه مدھشة اشعارنده ایکنجه ناپولیونه خطاب ایتا، یکی شعر نده فرانسز ملته بر سواری آتشه تشبیه ایدی . « چیچک » « قادین » « شفق » کله لری اختووا ایدن انفلس منظومه نک شعر غرا عد اپدیله جکی زمالک مظلوم بر ماضی او لدینی آرتق بیلمکز ایچاب

لزونه قائل اولان پولتیقیه مامور ای کی اتخاذ ایتدیککز بو تدیر شرخ و ظریف ، آزو ایلدیککز بر قاج هفتة تدقیق و تیمی سزه قازاندیردی بناءً علیه ایکی هفتة اولکی اعتراضات ایکی هفتة دن و کسور ساعتندنری مشغول تیسر و تدارک اولدیگنر جوابنی آرتق بوکون منتظرم . « کو » کله سفی اختووا ایدن بو شعر ریشپه نک منظومات عادیه سندندر کی مخاطر ملی بر دعوا یه قیام ایتمه مکری رجا ایدرم . بو اس تراحم ک مطمئن اولک که س- آنچی حقکرزه ک مرحمت عالیه حس مبارکید .

چونکه بو منظومه او مجموعه نک شه دو و پدر بک افندی . شو بحثک ایکی نقطه سی دها وارکه خصوصیت مهمه بناءً او نلری صراحته بیلمه کز املمدر .

اولا : ریشپه نک شه دو و پدر بک ایکی شعر نده کی شخص و قعه اولان اختیاره سویلتمکله برابر الک صوکره بالذات کندیسی ده سویلیورکه بوقاریده کی بیت او سوزلردن عبارت؛ بر نجیسی بو .

ثانیاً : ریشپه نک شه دو و پدر بک ایکی حسیات عالیه ایله یازلش بر منظومه مندہ قوللانيور ، ایکنچیجیسی ده بو .

حالبوکه محله قهوه مندہ کی « بالغم » کله سی محمد عاکف ساحة سانحاته دوشیزب محله قهوه مندہ کی شیخ و قعه اولان ریشپه نک شو نظم منک حسیات عالیه ایله یازلش بر نفیسۀ تحسس اولمنه ایسه شو قبیل یتلری اختووا ایتمی کاف بر دلیدر :

Ainsi sur un cadavre uu trou saignouant de plie
Sur une tombe en pierre ' ce feu luisait

نصرآ تعالی ایتمک ایس- تهین و علیل اولیان هر باصره کوررکه ریشپه نک شه دو و پدر بک ایکی رحم قبرلک مشعلی ، نعشلرک یاره سنه بکرته تدیکی بر منظومه ده استعمال ایتمش . محمد عاکف « قهوه » عنوانی شعری ایسه محاورات متنجه عوامه دها مساعد و مستعد اولمقدہ بو منظومه به تحقق ایدرکن « کو » قدر شفیع رکله بی صفحات شاسری یازمه دی .

ینه ریشپه نک او مجموعه مندہ « کو چوک چو جقلر » عنوانی بر - شعرووار او قوم مکری خیر خواهانه نصیحت ایدرم . او راده « شانسون » شاعری پارسلک کوچک چو جقلرینی برر « کاریز کوپوکن » بکنر ندکدن صوکره « پارس اسمند کی ذی حیات ا کلک بو کاریز کوپوکاری او لدینه قندرکه پر کون پارس بتون دنیا نک فرانجله سی او لا جق » طرزندنده بر مقادی اختووا ایدر .

محمد عاکف کی زان ریشپه نک او اقاده میسیان شاعر کده شاعر او لدینی ، عادی بر نظم منویس او لدینی ایشات ایتمک قلمکرز ک مخصوصات ظرافتمن اولدینی ایچون نظر تزلکرزدن باشه بر سیهای ادبی به اماره انعطاف نیاز ایده جکم :

« ندمون روستان » !

لهغلون مؤلفی « او تریش » اسمنی « زومان فیش » فله قافیه « زومان فیش » او قدر عربیان تن تعبیر لردن که قادین لردن یا پدی .

